

Sygn. akt V U 1221/13

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 3 grudnia 2013 r.

Sąd Okręgowy w Kaliszu V Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie :

Przewodniczący SSO Marzena Głuchowska

Protokolant Barbara Wypych

po rozpoznaniu w dniu 3 grudnia 2013 r. w Kaliszu

odwołania A. W.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w O.

z dnia 28 sierpnia 2013 r. Nr (...)

w sprawie A. W.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w O.

o emeryturę

Zmienia zaskarżoną decyzję Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w O. z dnia 28 sierpnia 2013 r. znak (...) w ten sposób, że przyznaje odwołującemu A. W. emeryturę poczynając od dnia (...) r.

UZASADNIENIE

W dniu 26.08.2013 r. r. do Zakładu Ubezpieczeń Społecznych, Oddział w O., został złożony wniosek o przyznanie prawa do emerytury z tytułu pracy w szczególnych warunkach dla A. W..

Zakład Ubezpieczeń Społecznych, Oddział w O., decyzją z dnia 28.08.2013 r., w sprawie (...), odmówił A. W. prawa do emerytury. Zdaniem ZUS w O. odwołujący nie spełnia przesłanek wskazanych w art. 184 ustawy z dnia 17.12.1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (t.j. Dz. U. 2004 r., nr 39, poz. 353 ze zm.) tj. nie wykazał 15 lat zatrudnienia w szczególnych warunkach.

Od tej decyzji, w dniu 24.09.2013 r., A. W. wniósł odwołanie, w którym podniósł, iż wykonywana przez niego praca w okresie od 01.08.1983 r. do 31.01.1992 r. i od 01.02.1992 r. do 31.12.1998 r. i dalej na stanowisku belowacza pakuł i operatora maszyn roszarnicznych w Zakładach (...) w W., na którym to stanowisku wykonywał pracę stale, jest pracą na stanowiskach wymienionych w wykazie A do rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 07.02.1983 r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze, co uprawnia go do uzyskania wcześniejszego świadczenia emerytalnego.

W odpowiedzi na odwołanie ZUS w O. podtrzymał argumentację wcześniej przedstawioną w zaskarżonej decyzji, podniósł, iż odwołujący nie udowodnił 15 lat zatrudnienia w szczególnych warunkach oraz wniósł o oddalenie odwołania A. W..

Sąd Okręgowy / Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w Kaliszu ustalił następujący stan faktyczny:

Odwołujący urodził się dnia (...) Wykazał staż pracy na dzień 01.01.1999 r. wynoszący 28 lat i 4 miesiące. Organ rentowy uznał odwołującemu okres pracy w szczególnych warunkach od 27.07.1977 r. do 31.07.1983 r. w rozmiarze 6 lat i 5 dni w Zakładach (...) na stanowisku paździerzowego. Organ rentowy nie uznał odwołującemu okresu pracy w szczególnych warunkach w okresach 01.08.1983 r. do 31.01.1992 r. i od 01.02.1992 r. do 31.12.1998 r. i dalej na stanowisku belowacza pakul i operatora maszyn roszarnicznych w Zakładach (...) w W.. Odwołujący nie należy do OFE. Odwołujący posiadał status pracownika. Odwołujący obecnie pobiera zasiłek przedemerytalny.

W niniejszej sprawie odwołujący zmierzał do wykazania okresu pracy w warunkach szczególnych w okresach 01.08.1983 r. do 31.01.1992 r. i od 01.02.1992 r. do 31.12.1998 r. i dalej na stanowisku belowacza pakul i operatora maszyn roszarnicznych w Zakładach (...) w W..

Odwołujący w okresie od 27.07.1977 r. do 30.11.1999 r. zatrudniony był w Zakładach (...) w W. a następnie po przekształceniu w Zakładach (...) Sp. z o.o. w W.. Pracował na stanowisku paździerzowego, belowacza pakul, operatora maszyn roszarnicznych.

W dniu 23.10.2000 r. Zakłady (...) w W. wystawiły odwołującemu świadectwa wykonywania pracy w szczególnych warunkach na okres od 27.07.1977 r. do 31.07.1983 r., od 01.08.1983 r. do 31.01.1992 r., od 01.02.1992 r. do 30.11.1999 r. Wskazano w nich stanowiska paździerzowego, belowacza pakul, operatora maszyn roszarnicznych. Powołano się na Wykaz A Dział VII poz. 1 punkt 20, 14, 3 Zarządzenia Nr 7 Ministra Przemysłu Chemicznego i Lekkiego z dnia 07.07.1987 r. cyt. niżej. Z karty ewidencyjnej zatrudnienia odwołującego – jedyne dokumentu w aktach osobowych odwołującego wynika, iż odwołujący pracował jako: paździerzowy od 01.08.1977 r. do 31.07.1983 r., następnie jako belowacz pakul od 01.08.1983 r. do 31.01.1992 r. i jako operator maszyn roszarnicznych od 01.02.1992 r. do 31.12.1998 r. i nadal.

Zakłady (...) zajmowały się przetwarzaniem lnu, przerobem słomy lnianej na włókno i pakule. Osoba zajmująca stanowisko paździerzowego obsługiwała maszynę doczyszczającą paździerz. Uzyskiwanie paździerza było wynikiem procesu oczyszczania lnu na maszynach roszarnicznych. Ogólnie maszyny roszarniczne służyły do oczyszczania lnu w procesie produkcji. Oczyszczanie lnu polegało na oddzielaniu ziarna od słomy, oddzielaniu nasion od czystych nasion, czyszczeniu włókna – jego trzepaniu. Wszystkie te czynności stanowiły pracę przy czyszczeniu lnu w procesie produkcji włókna.

W wyniku przetwarzania lnu powstawało włókno oraz pakule. Pakule były zrzucane przez odpowiednie wazy do pomieszczeń, gdzie odbywało się ich ugniatanie, ważenie, belowanie po 75 kg. Proces postępowania z pakulami był związany z wielkim zakurzeniem, zapyleniem, hałasem.

Odwołujący pracował jako paździerzowy i ten okres pracy został mu uznany, następnie pracował jako belowacz pakul i potem przy oczyszczaniu lnu na maszynach roszarnicznych. Cały okres pracy odwołującego w Zakładach (...) to praca na stanowiskach związanych z różnymi etapami przerobu lnu. Cały okres pracy odwołującego w formie (...) to praca w szczególnych warunkach. Wszystkie zajmowane przez odwołującego stanowiska kwalifikowane są w zarządzeniu branżowym jako praca w szczególnych warunkach: paździerzowy, belowacz włókna i odpadów (także pakul), roszarz- czyli osoba czyszcząca len - Dział VII poz. 1 punkt 14, 18, 20 (dowód: zeznania odwołującego, akta osobowe odwołującego)

Jako praca w szczególnych warunkach wymieniona została w wykazie A Dział VII poz.1 Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 08.02.1983 r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze, praca przy obróbce surowców włókienniczych.

Możliwość uzyskania emerytury przez mężczyzn przed ukończeniem 65 roku życia przewidywał do 31.12.2008 r. przepis art. 32 ustawy z dnia 17.12.1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. nr 39, poz.353 ze zmianami). Obecnie osoby urodzone po 31.12.1948 r., które osiągnęły wiek wymieniony w art. 32 i pracowały w szczególnych warunkach mogą przejść na emeryturę na warunkach przewidzianych w art. 184

wymienionej ustawy. Muszą, m.in. spełniać warunek wykazania stażu pracy 25 lat dla mężczyzn i 15 lat pracy w szczególnych warunkach na dzień 01.01.1999 r. Przepis ten wymagał także dla spełnienia warunków do świadczenia, rozwiązania stosunku pracy i braku przynależności do OFE. Od dnia 01.01.2013 r. warunek rozwiązania stosunku pracy nie jest wymagany.

Dla celów ustalenia uprawnień do wcześniejszej emerytury za pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach uważa się pracowników zatrudnionych przy pracach o znacznej szkodliwości dla zdrowia oraz o znacznym stopniu uciążliwości lub wymagających wysokiej sprawności psychofizycznej ze względu na bezpieczeństwo własne lub otoczenia w podmiotach, w których obowiązują wykazy stanowisk ustalone na podstawie przepisów dotychczasowych. Wiek emerytalny takich osób, rodzaje prac lub stanowisk oraz warunki, na podstawie, których osobom przysługuje prawo do emerytury, ustala się na podstawie ustawy oraz Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7.02.1983 r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze (Dz. U. z 1983 r., nr 8, poz. 43 ze zmianami), a także na podstawie przepisów wykonawczych wydanych na podstawie wymienionych aktów.

Pierwszym z warunków jest brak przynależności do OFE oraz rozwiązanie stosunku pracy i odwołujący ten warunek spełnia. Kolejnym warunkiem jest ukończenie 60 roku życia. Odwołujący osiągnął wymagany przez przepisy wiek w dniu (...). Następnym warunkiem jest przepracowanie wymaganego okresu zatrudnienia tj. co najmniej 25 lat okresów składkowych i nieskładkowych. Odwołujący wykazał okresy składkowe i nieskładkowe za okres ponad 28 lat na dzień 01.01.1999 r. Ostatnim warunkiem uzyskania prawa do emerytury na podstawie art. 184 ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych jest przepracowanie co najmniej 15 lat w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze na dzień 01.01.1999 r.

Aby wykonywaną pracę można było zaliczyć do pracy w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze, musi to być rodzaj pracy wskazanej w załączniku A do Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7.02.1983 r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze. Praca ta, zgodnie z brzmieniem § 2 ust 1 wymienionego rozporządzenia musi być wykonywana stale i w pełnym wymiarze czasu pracy wymaganym na danym stanowisku. Stosownie do ustępu 2 § 2 w/w rozporządzenia okresy pracy w szczególnych warunkach stwierdza zakład pracy, na podstawie posiadanej dokumentacji, w świadectwie wykonywania pracy w szczególnych warunkach lub w świadectwie pracy. Pracodawca odwołującego obecnie nie istnieje. Wystawił mu świadectwa wykonywania pracy w szczególnych warunkach w spornych okresach.

Zgodnie z orzecznictwem Sądu Najwyższego przedmiotem postępowania w sprawie o wcześniejszą emeryturę jest ustalenie tego świadczenia z uwagi na warunki pracy, co oznacza konieczność poczynienia ustaleń dotyczących rodzaju i wymiaru zatrudnienia w warunkach szczególnych.

W świetle powołanego wyżej § 2 rozporządzenia Rady Ministrów zakład pracy wydaje zaświadczenie o zatrudnieniu w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze wyłącznie na podstawie posiadanej dokumentacji, natomiast w sądowym postępowaniu odwoławczym możliwe jest ustalenie tych okresów także w oparciu o inne dowody m. in. zeznania świadków (por. uchwała SN z 21 września 1984, sygn. akt III UZP 48/84 niepublikowana LEX nr 14630)

W rozpoznawanej sprawie, jak wyżej wskazano, odwołującemu wystawiono świadectwa wykonywania pracy w szczególnych warunkach za sporne okresy. Świadectwa powyższe zawierają formalne błędy, jednakże odpowiadają stanowi faktycznemu, czyli dokumentuje pracę odwołującego w szczególnych warunkach.

Przeprowadzone postępowanie dowodowe wykazało, iż odwołujący wykonywał pracę w szczególnych warunkach, oprócz uznanego, w okresie od 01.08.1983 r. do 31.01.1992 r., od 01.02.1992 r. do 30.11.1999 r. na stanowisku belowacza pakul i obsługującego maszyny roszarnicze.

Odwołujący wykazał okres ponad 15 lat pracy w szczególnych warunkach.

Odwołujący spełnił zatem warunki wymienione w art. 184 ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych.

Mając na uwadze powyższe na podstawie art. 477¹⁴ § 2 k.p.c. Sąd uwzględnił odwołanie i przyznał odwołującemu emeryturę.